

Погорєлова Т. О.
*доцент кафедри організації виробництва
і управління персоналом
НТУ «ХПІ»*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Інноваційна освітня політика в Україні формується на загальнодержавному рівні. Її реалізація забезпечується нормативною базою й інноваційними процесами, пов'язаними зі створенням нової теорії і практики освіти, підтримкою наукових досліджень в галузі педагогічної інноватики як науки про створення педагогічних інновацій (нововведень, змін, оновлень, нових підходів), їх впровадження, а також освоєння педагогічною спільнотою [1].

На сучасному етапі актуальними є всі питання, пов'язані з впровадженням інноваційних технологій у навчальний процес у вищих навчальних закладах (ВНЗ). Відбувається перехід в навчанні від традиційного, пасивного накопичення суми знань до вмотиваційного засвоєння студентами технології здобуття наукової інформації та вмінь. Йдеться власне, про необхідність впровадження таких технологій навчання, які вимагають глибокого наукового і практичного осмислення, які активізують пізнавальну й творчу діяльність студентів.

Впровадження нових технологій має бути направлене на підвищення якості освіти і, як наслідок, на підвищення конкурентоздатності навчальних закладів.

Метою написання есе є аналіз використання інновацій в системі вищої освіти та визначення особливостей їх впливу на розвиток молоді.

Інноваційний розвиток сучасного вищого навчального закладу – це цілеспрямований і незворотний процес, що забезпечує якісні зміни, перехід ВНЗ до нового якісного стану. Інноваційний розвиток ВНЗ здійснюється переважно за допомогою цілеспрямованого внесення в його діяльність якісно нових елементів, їх взаємозв'язків і характеристик. Передумовою, умовою і змістом цих змін виступають інновації та нововведення, що забезпечують оптимальний і сталий розвиток ВНЗ.

Традиційне навчання зазнає в наш час істотних змін на всіх стадіях навчального процесу: підготовка дисциплін, проведення занять, виконання домашніх завдань, підготовка проектів та магістерських дисертацій. У значній мірі зміни у підходах до навчання ініціюються новітніми інформаційними технологіями, новими джерелами інформації. Нові технології не тільки забезпечують викладачів та студентів новими засобами та ресурсами, але й змінюють самі способи комунікації між викладачами та студентами.

Новий підхід характеризується використанням інтерактивних методів, які забезпечують двонаправлений потік інформації викладач \Leftrightarrow студент і студент \Leftrightarrow студент незалежно від форми заняття (лекція, практичне заняття, ділова гра тощо) [2].

Сучасні технології суттєво вплинули і на підходи до проведення занять. Перш за все, нові технології вплинули на джерела інформації для підготовки дисциплін. До традиційних джерел, таких як спеціалізована література, періодичні видання, семінари, додалися нові on-line джерела інформації, які з'явилися завдяки бурхливому розвитку комунікацій [3].

Інноваційні технології швидко увійшли в усі галузі нашого життя. В зв'язку з цим виникає нагальна потреба використання комп'ютерної техніки під час вивчення багатьох дисциплін. Вивчення окремих дисциплін чи окремих тем з використанням інноваційних технологій, комп'ютерної техніки та найсвіжішої інформації, взятої з мережі Internet, - один із способів урізноманітнення навчального процесу. Чому сьогодні застосування комп'ютера в навчальному процесі вважають інновацією?

Під інноваціями в широкому змісті розуміється використання нововведень у вигляді нових технологій, видів продукції і послуг, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного, адміністративного або іншого характеру. Саме використання персонального комп'ютера в навчальному процесі і є новою технологією в навчанні, нововведенням в навчальному процесі.

Ідея втілення інноваційних технологій в навчання передбачає досягнення мети високоякісної освіти, тобто освіти конкурентоздатної, спроможної забезпечити кожній людині умови для самостійного досягнення тієї чи іншої цілі, творчого самоутвердження у різних соціальних сферах.

Ідея втілення інноваційних технологій в навчання стала останнім часом предметом інтенсивних теоретичних та практичних досліджень. Інноваційні технології дають можливість, з одного боку, показати студентам "світ у цілому", подолавши дисциплінарну розрізненість наукового знання, а з іншого - звільнений за рахунок цього навчальний час використовувати для повноцінного здійснення профільної диференціації у навчанні.

Використання інноваційних технологій в процесі навчання оптимізує процес викладання різних дисциплін. Особливо це видно під час проведення занять з застосуванням комп'ютера. Ця форма роботи викликає зацікавленість і студентів і викладача. Комп'ютерна мультимедійна навчальна програма, яка використовується на заняттях, дозволяє:

- за мінімум часу на заняттях донести до студентів більший обсяг навчального матеріалу, ніж під час роботи з підручником;
- своєчасно поповнити теоретичні відомості новими фактами та подіями.

Використання комп'ютерної техніки сприяє більш вираженому індивідуальному підходу до кожного студента. Завдяки використанню комп'ютерної техніки у студентів відпрацьовується логіка мислення, формується вміння самостійно виражати думки, підвищується емоційний рівень заняття. Використання комп'ютерних мультимедійних програм, як елемента сучасного заняття, підвищує ефективність заняття, враховує індивідуальні особливості студентів.

Висновки. Використання інноваційних технологій у процесі вивчення різних дисциплін дає змогу покращити зміст навчання, вдосконалити методи і форми навчання, активізувати та індивідуалізувати його.

Використання інноваційних технологій в навчальному процесі сприяє урізноманітненню форм заняття і може призвести до виникнення нової форми заняття, у якому головна роль буде відведена студентам. При цьому робота викладача не знецінюється, а тільки полегшується. Під час використання на заняттях інноваційних технологій викладач одержує задоволення від такого виду навчальної діяльності. Слід підкреслити, що ніяка, навіть найдосконаліша комп'ютерна навчальна програма не замінить викладача. Тільки він повною мірою може керувати навчально-пізнавальною діяльністю студентів, залишаючись центральною фігурою навчально-виховного процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.2014. Редакція від 01.01.2018.
2. Погорелова Т.О. Методологічні підходи до проведення лекційних занять / Т.О. Погорелова // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2010. – № 58. – С. 126-130.
3. Погорелова Т.О. Інноваційні методики проведення практичних занять / Т.О. Погорелова // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2010. – № 59. – С. 136-141.
4. Економічні основи інноваційного розвитку вищих навчальних закладів України / за ред. акад. НАПНУ В. І. Лугового. – К. : Педагогічна преса, 2009. – 384 с.